

Sirius en de piramide op Elephantine

Beschrijving

Na de trappiramides van de Egyptische Derde Dynastie¹ en vÃ³r de echte piramides van de Vierde Dynastie, werden zeven mysterieuze kleine trappiramides gebouwd door *Snofroe*² en een van zijn voorgangers. Een van die piramides werd aangetroffen op het Egyptische eiland *Elephantine*³

Die piramide zou oorspronkelijk drie treden hebben gehad. Tegenwoordig is hij 5,1 meter hoog, maar de oorspronkelijke hoogte zou tussen de 20 en 24 el (10,46 â?? 12,55 m) zijn geweest. Om het onregelmatige grondniveau op te vangen, werd de piramide gebouwd op een vierkant platform, dat aan elke kant 23,7 meter lang was. De zijanten van de piramide zelf waren 18,46 meter lang. Het gebouw is evenwijdig aan de westoever van het eiland georiÃ«nteerd, waardoor het 17Â° uit het noorden, naar het westen, is gericht. De piramide bestond uit een kernstructuur met daar omheen twee lagen steen met een dikte van 4 el.

Het lokaal gewonnen roze graniet werd gebruikt als bouw materiaal. De onderbouw is gemaakt van grote uitgehouwen blokken, met een mengsel van Nijlmodder en zand voor mortel.

Voor de eigenlijke piramide werden granietblokken en bijzonder harde leemmortel gebruikt.

In de piramide is geen kamersysteem. Aan de noordkant van de constructie bevindt zich een snede nabij het midden, gemaakt door het Franse opgravingsteam uit 1909 onder leiding van *Henri Gauthier*.

Het ontbreken van een kamersysteem (in alle zeven piramides) betekent dat ze niet bedoeld waren als tombe voor een overledene. Speculaties over de functie van het bouwwerk variÃ«ren van een weergave van de koninklijke macht tot een afbeelding van de *Benben*, een symbool van de politieke en religieuze eenheid van het land, of de cenotaaf⁵ van een koninklijke vrouw.

Er is echter een wetenschapper, *Manu Seyfzadeh*, die er anders tegenaan kijkt. Hij maakte een analyse over de oriÃ«ntatie van de piramides ten opzichte van de sterrenhemel. Bepaalde constellaties in die sterrenhemel hielden voor de oude Egyptenaren verband met de (over-)stroming van de Nijl. De oriÃ«ntatie van de piramide op *Elephantine* suggereert dat een aspect van de ster Sirius⁴ ermee werd verankerd. Seyfzadeh stelt voor dat dit aspect betrekking heeft op de verschillende tijdstippen van de periodieke onzichtbaarheid (van Sirius) vanaf ofwel de hoofdstad in *Memphis* in Neder-Egypte, ofwel vanuit Opper-Egypte in *Elephantine*.

Het onderzoek stelt dat deze perioden, gemeten in dagen, werden omgezet in afmetingen in el. De aldus opgestelde tabellen werden gebruikt om de toekomstige onzichtbaarheid van Sirius te voorspellen.

¹ De **3e dynastie** van de Egyptische oudheid regeerde van ca. 2707 tot 2639 v.Chr. Over de eerste koning van de 3e dynastie, *Sanacht*, is weinig bekend. Zijn opvolger *Djoser Netjerikhet* is vooral bekend als de bouwer van de Trappiramide in *Saqqara*. De architect van Djoser, *Imhotep*, had een ingenieus bouwplan opgesteld. Tot die tijd werden koningen begraven in de zogenaamde mastaba's, vierkante stenen monumenten. Door meerdere van deze mastaba's opeen te stapelen kwam de architectuur van de trappenpiramide tot stand. De stap naar de echte piramide werd dan ook al in de daaropvolgende dynastie gemaakt.

2 **Snofroe** was de eerste koning (farao) van de 4e dynastie. *Snofroe* was de grootste bouwheer uit de antieke wereld. Hij liet drie grote en twee kleine piramiden bouwen en is ook bekend onder de namen: Sneferoe, Seneferoe, Soris en Senefer. Zijn naam betekent: *Hij (Horus) heeft mij volmaakt geschapen*. *Cheops* (van de bekende piramide) was zijn zoon.

3 **Elephantine** is een eiland in de rivier de *Nijl*, gelegen in het zuiden van Egypte. Van noord naar zuid is het eiland ongeveer 1,2 km lang, en het is op het breedste punt ongeveer 400 meter. Op het eiland zijn ook twee *Nilometers* te vinden. Een nilometer is een instrument waarmee men vroeger het waterpeil van de Nijl in de gaten hield tijdens de jaarlijkse overstroming. De meeste bekende nilometer werd zelfs in de Romeinse tijd nog gebruikt.

De unieke locatie van Elephantine was in zowel militair alsook in economisch opzicht van groot belang. Dat is ook terug te zien in allerlei archeologische opgravingen en bouwwerken uit diverse dynastieke periodes.

4 **Sirius** (*alpha Canis Majoris*) is de helderste ster van de nachtelijke sterrenhemel. Met een schijnbare helderheid van 1,46 is hij bijna dubbel zo helder als Canopus, de tweede helderste ster.

Omdat Sirius de helderste ster is van het sterrenbeeld Grote Hond (Canis Major) staat hij ook bekend als de **Hondsster**. Andere namen zijn **Canicula** en **Aschere** en hij staat 8,6 lichtjaar van ons vandaan.

5 **Cenograaf** is een monument ter nagedachtenis aan een overledene die elders begraven is.

Datum aangemaakt

2023/03/28